

НЕОБХІДНІСТЬ ВІТАМІНІВ У НАШОМУ ЖИТТІ ТА МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ВІТАМІННИХ ПРЕПАРАТІВ

Пузак Н.О., Орловецька Н.Ф.

Національний фармацевтичний університет

socpharm@nuph.edu.ua Ninelorlv@gmail.com

На перший погляд сучасна людина не повинна відчувати нестачі у вітамінах – полиці магазинів сповнені різноманітних продуктів, а овочі і фрукти можна їсти цілий рік, а не тільки влітку.

Але, на жаль, навіть при збалансованому харчуванні отримати з їжею всі необхідні мікроелементи і вітаміни неможливо.

Точно так же, як нестача вітамінів викликає різні захворювання, так і надмірне їх застосування може викликати інтоксикацію організму. Тому поради про необхідність їх застосування у великих дозах не більше ніж міф. Повноцінне засвоєння вітамінів відбувається тільки за умови збалансованого вживання.

Особливо сильно у додатковому прийомі вітамінів потребують городяни. Пов'язано це в тому числі і з тим, що вітаміни беруть участь у процесах детоксикації, а у міських умовах токсичне навантаження на організм підвищується. Крім того, не варто забувати, що при певних захворюваннях (наприклад, при цукровому діабеті) вітаміни і мікроелементи витрачаються в більшій кількості. Тому переважна більшість з нас все-таки потребує додаткового прийомі вітамінів.

Втім, можна обійтися без аналізу і просто відправитися в аптеку за комплексом вітамінів. Однак до вибору таблеток варто підходити осмислено.

Для професійних діячів фармацевтичного ринку маркетингові дослідження відіграють дуже важливу роль у розробці стратегічних планів фірми. Цінність маркетингової інформації визначається зменшенням невизначеності, зниженням комерційного ризику та можливістю підвищення ефективності діяльності аптечних організацій.

Метою даної роботи стало дослідження стану вітчизняного фармацевтичного ринку вітамінних препаратів.

Методи дослідження: історичний (вивчення наукової літератури), соціологічний (анкетне опитування), статистичний, економіко-математичний і логічний методи (аналіз і синтез).

Вітаміни та вітамінні комплекси забезпечують нормалізацію функціонування організму людини. Одні з них людина може отримати з їжею, інші ж – лише у вигляді лікарського засобу. Забезпечення асортименту вітамінних засобів роздрібною аптечною мережі здійснюють як зарубіжні, так і

вітчизняні виробники. У процесі вивчення фармацевтичного ринку України було встановлено, що частка вітчизняних виробників вітамінних препаратів становить біля 58%, а зарубіжних – більше 42%.

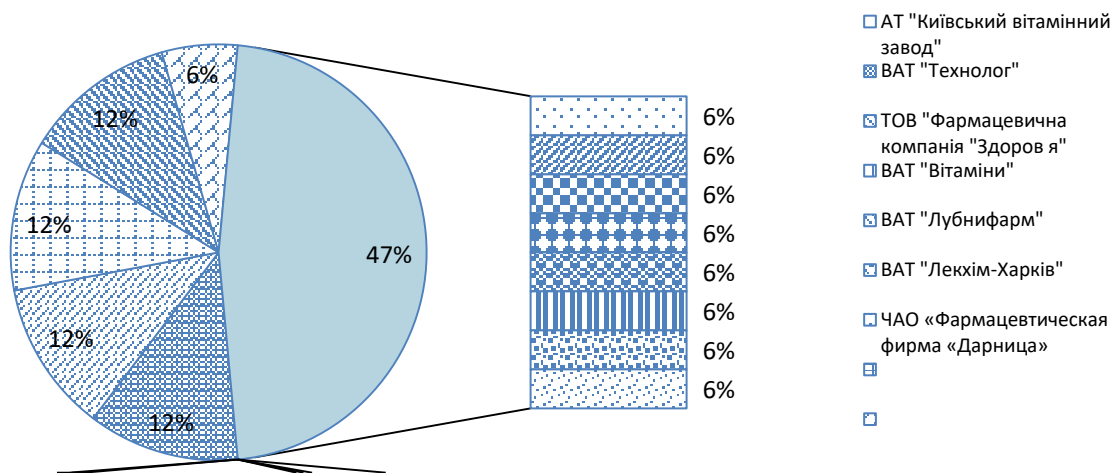

Рис. 1. Вітчизняні виробники вітамінних лікарських засобів

Серед вітчизняних фармацевтичних компаній лідирує АТ «Київський вітамінний завод». Продукція даної фірми займає близько 30% (29,3%) ринку (Рис.1). На другому місці – вітамінні препарати ВАТ «Технолог» – більше 16% (16,16%); на третьому – ТОВ «Фармацевтична компанія «Здоров'я» – більше 15% (15,15%). В межах 3-5% забезпечують ринок України такі фірми як: ВАТ «Вітаміни» (5,05%), ВАТ «Лубнифарм» і ВАТ «Лекхім-Харків» (по 4,04%), ВАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» і ТОВ «Санofi-Авентіс Україна» (по 3,03%); кількість вітамінних препаратів, що поставляються на фармацевтичний ринок України іншими виробниками становить від 2 до 1%. Серед них заслуговують на увагу ВАТ «Фармак» (2,02%), ТДВ «Інтерхім» (2,02%), ТОВ «Астрафарм» (2,02%), ТОВ «ФЗ «Біофарма» (2,02%) та ТОВ «Валеант Фармасьютикалз».

Серед імпортерів лідирує фірма США «Юніфарм, Інк.» (рис. 2), яка постачає більше 30% імпортованих вітамінних препаратів (19 найменувань), друге місце – 6 фірм-виробників Німеччини, які імпортують більше 16% вітамінних препаратів (10 найменувань), третє – ізраїльська фірма «Тева Фармацевтікал Індастріз Лтд» – понад 8% (5 найменувань). Решта країн-імпортерів забезпечують поставки вітамінних препаратів на ринок України у кількості від 1 до 3 найменувань. Так Сербія («Галеника АТ Белград»), Болгарія («Балканфарма»), Йорданія («Хикма Фармасьютикалз Ко.Лтд.»), Туреччина («Ілач сан. Ве Тідж. А. Ш.»), Великобританія («Уорлд медіцин Лімітед»), Франція («Ле Лаборатуар Сервье»), Хорватія («Пліва») позиціонують по одному вітамінного препарату; по два – Ісландія («Актавіс груп АТ»), Таїланд («Мега Лайфсайенсіс Паблік Компані Лімітед») і Польща («Медана Фарма АТ»). Індія

(«Аджіо Фармасьютикалз Лтд.») і Словенія («КРКА, Ново место») – забезпечують український ринок трьома вітамінними препаратами.

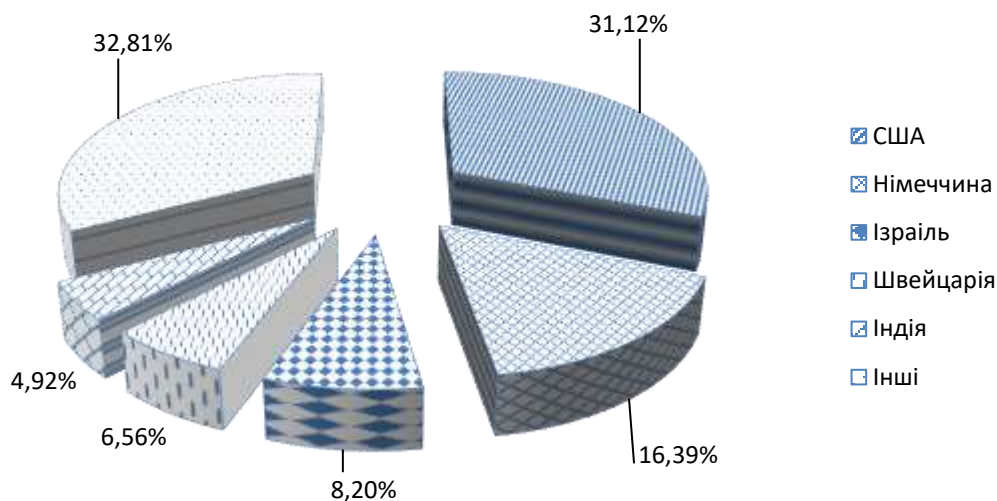

Рис. 2. Зарубіжні виробники вітамінних лікарських засобів

Отже вітчизняний ринок вітамінних препаратів характеризується достатньо високим рівнем насиченості торгових найменувань препаратів та значною кількістю виробників; в асортименті досліджуваної групи препаратів спостерігається домінування продукції зарубіжних виробників.

Справа в тому, що дозування вітамінів в препаратах можуть істотно відрізнятися – комплекси можуть бути як профілактичними, так і лікувальними. Перші, як зрозуміло з назви, потрібні для профілактики, коли дефіциту вітамінів немає і важливо, щоб його і далі не було. А ось лікувальні дозування потрібні, якщо є симптоми дефіциту того чи іншого речовини і аналізи це підтверджують. І якщо профілактичні комплекси можна призначити собі самостійно (хоча це і некоректно, але шкоди від таких препаратів, швидше за все, не буде). А вітаміни в лікувальних дозах призначає тільки лікар, який визначає і тривалість курсу прийому.

Необхідно відзначити, що дуже часто хворим назначаються індивідуальні дозировки вітамінів, і цю проблему допомагає вирішити екстемпоральне приготування вітамінвмісних препаратів у виробничих аптеках. Вітаміни прописуються у різних лікарських формах: для внутрішнього вживання – порошки, мікстури, краплі, так і для зовнішнього використання – мазі, супозиторії тощо.

Таким чином, розробка вітчизняних вітамінних препаратів та впровадження їх у виробництво, а також приготування в умовах аптек за рецептами пацієнтів відкриває перспективи для вирішення проблеми імпортозаміщення на фармацевтичному ринку України.